

Johannes W.M. Hendriks

Bisschop van Haarlem - Amsterdam

DECREET

Betreffende de naamswijziging c.q. herstel van de oorspronkelijke titel van de RK Kerk van de HH. Petrus en Paulus te Amsterdam-Centrum in RK Kerk van de H. Jozef.

Uit verslaggeving en documenten die geen tegenspraak of uitzondering toestaan, gaat de Rooms-Katholieke kerk gelegen aan de Kalverstraat 58 te 1012 PG Amsterdam, tegenwoordig bekend staand als kerk van de HH. Petrus en Paulus (De Papegaai), terug op een eerdere zeventiende-eeuwse stichting (schuilkerk) toegewijd aan de H. Jozef, voedstervader van Onze Heer Jezus Christus en bruidegom van de Allerheiligste Maagd Maria. Op 18 mei 1848 is begonnen met de bouw van de huidige kerk naar een ontwerp van bouwkundige G. Moelle. Reeds op 18 december 1848 is de kerk geconsacreerd oftewel plechtstatig ingewijd (*dedicatio sollemnis*) door monseigneur Cornelius Ludovicus baron de Wijckerslooth, heer van Schalkwijk en Weerdesteyn, titulair bisschop van Curium (in Cyprus) of zoals destijds geheten, bisschop *in partibus infidelium* (in het gebied der heidenen). De kerk ontving daarbij als titel die van de H. Joseph en fungeerde sindsdien als parochiële bijkerk van de nabijgelegen zogeheten Franse Kerk aan de Nieuwezijds Voorburgwal, toegewijd aan de HH. Petrus en Paulus.

Naderhand, toen in 1912 de parochiekerk van de HH. Petrus en Paulus in 1912 werd onttrokken aan de goddelijke eredienst, werd de bijkerk van de H. Joseph aan de Kalverstraat verheven tot parochiekerk van de parochie van de HH. Petrus en Paulus, waarbij de naam van de parochie behouden bleef en eveneens overging op de nieuwe parochiekerk. Deze verandering van naamgeving en status van de kerk wordt voor het eerst vermeld in de Piusalmanak van het jaar 1913 en is sindsdien ongewijzigd gebleven, totdat de parochie van de HH. Petrus en Paulus werd opgeheven en tegenwoordig territoriaal deel uitmaakt van de Rooms-Katholieke parochie van de H. Nicolaas te Amsterdam-Centrum. Laatstelijk werd de kerk aan de Kalverstaat 58, nog steeds genoemd onder de naam van de HH. Petrus en Paulus, en meer nog bekend in de volksmond onder de naam "De Papegaai", bestemd tot parochiële bijkerk van dezelfde parochie van de H. Nicolaas, die als hoofdkerk heeft de gelijknamige eerbiedwaardige basiliek aan de Prins Hendrikkade.

Gelet op hetgeen bepaald is door het Wetboek van Canoniek Recht van 1983 en de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst en de Regeling van de Sacramenten, met name in haar *Notificatio de titulo ecclesiae* van 12 februari 1999 (Prot. Nr. 329/99/LL), waaronder:

- Elke kerk moet een titel hebben welke aan haar is toegekend binnen de liturgie van inwijding (*dedicatio*) of zegening;
- De titel kan gekozen worden uit de Allerheiligste Drievuldigheid; onze Heer Jezus Christus, aangeroepen onder een geheim van zijn leven; de Heilige Geest; de Zalige Maagd Maria onder een reeds aan haar gegeven titel in de goddelijke liturgie; de heilige Engelen, of een Zalige of Heilige die staat ingeschreven in het Romeins Martyrologium;
- Eenmaal vastgelegd bij de inwijding van een kerk, kan de titel niet veranderd worden (can. 1218), tenzij om zwaarwegende redenen, waartoe uitdrukkelijk toestemming is gegeven in een indult van de Heilige Stoel, anders dan in het geval van een zegening van de kerk volgens de *Ordo Benedictionis Ecclesiae*, waartoe de diocesane bisschop (cf. can. 381, § 1) om een ernstige reden deze verandering mag voorschrijven;
- De naam van een parochie is gewoonlijk dezelfde als de titel van de parochiekerk;
- De patroon van een plaats (altijd gekozen uit een geschapen persoon die voorspreker (voorspreekster) is bij God) kan verschillend zijn van de titelheilige van een gegeven kerk;
- Een nieuwe parochie die in de plaats is gekomen van verschillende opgeheven parochies een eigen parochiekerk kan hebben, die, tenzij het om een nieuw opgerichte kerk gaat, behoudt zijn bestaande titel;
- Kerken van opgeheven parochies behouden hun eigen titel, wanneer zij beschouwd worden als co-parochies (lees: bijkerken).

Gelet derhalve op het bepaalde in can. 1218: CIC 1983 (vgl. can. 1168, § 1: CIC 1917 en de *fontes* (bronnen) van CIC 1917), dat de titel van een eenmaal ingewijde kerk niet veranderd kan worden, moet geconcludeerd worden dat de verklaring van de historische naamsverandering van de bijkerk van de H. Joseph in parochiekerk van de HH. Petrus en Paulus in het jaar 1912 gezocht moet worden in de wens om de patronen van de opgeheven naburige parochiekerk te behouden voor de parochie van de HH. Petrus en Paulus, zonder dat daarmede de eigenlijke titel van de kerk van de H. Joseph verloren is gegaan;

Gelet op het feit dat de huidige, in omvang grotere parochie niet langer de HH. Petrus en Paulus als patroon heeft, maar de H. Nicolaas;

Gelet op de levendige devotie tot de H. Jozef binnen de geloofsgemeenschap die thuis is in de "De Papegaai" aan de Kalverstraat en het pastorale gewin om de devotie tot deze grote heilige te blijven bevorderen;

Daartoe ingaande op het verzoek van de gemeenschap van priesters en gelovigen van deze kerk en na verstrekte instemming zijdens het Parochiebestuur van de H. Nicolaas, zoals verwoord en toegelicht in het schrijven van de weleerwaarde parochievicaris pater A. van Ruiten S.S.S. d.d. 10 november 2021;

Besluit ik op grond van canon 1218 van de Codex I.C. dat met ingang van heden de met de kerkwijding toebedeelde titel van de H. Jozef voortaan als enig geldende titel gebruikt moet worden voor de R.K. Kerk gelegen aan de Kalverstraat 58 te Amsterdam-Centrum onder weglating van de later ingevoerde patroontitel van de HH. Petrus en Paulus.

Om de uitzonderlijke Bijbelse figuur van de heilige Jozef, patroon van deze kerk, beter te leren kennen is het goed om te beschouwen hoe hij zichzelf ten dienste stelde van het heilsplan van God, als echtgenoot van Maria en vader van Jezus. Zijn vaderschap komt centraal tot uitdrukking "doordat hij zijn leven tot een dienst, een offer, heeft gemaakt voor het mysterie van de Menswording en voor de verlossende zending die ermee verbonden is; doordat hij het wettelijk gezag over de heilige Familie heeft aangewend om zichzelf, zijn leven en zijn werk volledig weg te schenken; doordat hij zijn menselijke roeping tot huiselijke liefde heeft omgezet in een bovenmenselijke offergave van zichzelf, van zijn hart en van al zijn bekwaamheden, in een liefde die ten dienste staat van de Messias die in zijn huis is geboren" (Paus Paulus VI, homilie (19 maart 1966), geciteerd door Paus Franciscus in zijn Apostolische Brief *Patris corde* (Met het hart van een vader) ter gelegenheid van de 150e verjaardag van uitroepen van de heilige Jozef tot patroon van de Universele Kerk (8 december 2020).

Alle wettelijke documenten die de gebruikte ter naamstelling van de HH. Petrus en Paulus dragen, blijven geldig.

Een kopie van dit Decreet moet bewaard worden in het diocesaan archief en een ander in het archief van het parochiesecretariaat van de kerk.
Publicatie van dit decreet geschiedt door notificatie bij de ingangspoort (*ad valvas*) van de kerk van de H. Jozef te Amsterdam.
Tekent met hoogachting,

Haarlem, op 8 december 2021,
sluitingsdag van het Sint Jozef-jaar

Mgr. dr. J.W.M. Hendriks,
Diocesaan Bisschop
Bisdom Haarlem-Amsterdam

SIGILLUM CANCELLARIAE DIOECESIS HARLEMENSIS - AMSTELODAMENSIS

Dr. A.J.T. van den Hout,
Kanselier
Bisdom Haarlem-Amsterdam

Referentie: N.251/2021JH/AH